

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ

ชื่อหลักสูตรการปลูกผักปลอดสารพิษ
เพื่อชีวิตที่พอเพียง จำนวน ๖ ชั่วโมง

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมหาสารคาม
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การจัดการศึกษาต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองให้มีการฝึกอบรมอาชีพในชุมชน เพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะใหม่ (NEW SKILL) เพิ่มสมรรถนะ (UPSKILL) หรือทบทวนทักษะ (RESKILL) ให้แก่ประชาชน อาทิ อาชีพเกษตรกร อาชีพค้าขาย อาชีพบริการชุมชน อาชีพหัตถกรรม อาชีพอุตสาหกรรม เพื่อเป็นเครื่องมือในการยกระดับทักษะความรู้ ช่วยประชาชนลดรายจ่ายในครัวเรือน สามารถประกอบอาชีพหลัก หรือเป็นอาชีพเสริมให้แก่ครอบครัวได้ และส่งเสริม สนับสนุน สร้างโอกาสให้เกิด SOFT POWER เพื่อเปิดโอกาสในการต่อยอด สร้างมูลค่า และ สร้างรายได้ รวมทั้งการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาต่อยอดศิลปวัฒนธรรม ภาษา และ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้ เป็นที่รู้จักทั้งในประเทศและต่างประเทศ อาทิ ด้านการท่องเที่ยว/งานเทศกาล ประเพณีไทย ด้านดนตรีและศิลปะ ด้านวรรณกรรม/หนังสือ ด้านสินค้าและบริการ รวมทั้ง การใช้พื้นที่เป็น สถานที่เรียนรู้วัฒนธรรม ศิลปะ และประวัติศาสตร์ต้องมุ่งเน้นการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีด ความสามารถของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ให้สามารถประกอบอาชีพ สร้างรายได้ที่มั่นคง และมั่นคง

การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองของ สกร.ระดับอำเภอ เพื่อตอบสนองนโยบายดังกล่าว จึงต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นการปฏิบัติจริง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์ในอาชีพโดยตรง ผู้สอนเป็นวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถ และเป็นผู้ประกอบการในอาชีพนั้น ๆ ให้มีความสำคัญต่อการประเมินผลการจบหลักสูตรที่เน้นทักษะ ความสามารถ และการมีผลงาน ชิ้นงาน ที่ได้มาตรฐานออกสู่ตลาดได้ การพัฒนาหลักสูตรอาชีพ จึงต้องปรับใหม่โดยการพัฒนาให้ครบวงจร ประกอบด้วย ช่องทางการประกอบอาชีพ ทักษะของอาชีพ การ บริหารจัดการ และโครงการอาชีพพร้อมแหล่งเงินทุน และให้ผู้เรียนที่เรียนจบจากหลักสูตรอาชีพมีความมั่นใจ ว่าจะสามารถประกอบอาชีพสร้างรายได้ ได้อย่างแท้จริง จึงขอให้สถานศึกษาที่นำหลักสูตรที่ได้พัฒนาแล้วนั้น นำมาคัดเลือกให้เหมาะสมกับความต้องการของพื้นที่ และนำไปอนุมัติใช้ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมหาสารคาม

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
หลักสูตร	๑
บทนำ ความ	
เป็นมา	
จุดประสงค์การเรียนรู้	
- กลุ่มเป้าหมาย	๒
- ระยะเวลา	
- เนื้อหาหลักสูตร	
- การจัดการเรียนรู้	
- สื่อการเรียนรู้	
- การวัดผลประเมินผล	
- การจบหลักสูตร	
- เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากจบหลักสูตร	๓
- การเทียบโอน	
- โครงสร้างหลักสูตรโครงสร้างหลักสูตรการปลูกผักปลอดสารพิษ	๔ - ๘
- แบบทดสอบก่อนเรียน	๙
- เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน	๑๐
- ใบความรู้	๑๑
- แบบประเมินผู้เรียน	๑๒
- แบบทดสอบหลังเรียน	๑๓
- เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน	

หลักสูตรการปลูกผักปลอดสารพิษเพื่อชีวิตที่พอเพียง จำนวน ๖ ชั่วโมง กลุ่มอาชีพ เกษตรกรรม

๑. ความเป็นมา

จากสภาวะสังคมปัจจุบันที่เต็มไปด้วยกระแสวัตถุนิยม และความฟุ้งเฟ้อ พุ่งเป้า จนทำให้คนไทยหลงเดินทางผิดไปตามกระแสนิยมจนกลายเป็นปัญหาโดยเฉพาะปัญหานี้สินที่ไม่มีวันจบสิ้น อย่างไรก็ตามคนไทยยังมีทางออก ซึ่งการจะดำรงชีวิตให้อยู่รอดภายใต้สังคมในปัจจุบัน แนวทางหนึ่งที่ประชาชนไทย ควรยึดถือคือการพึ่งตนเอง รู้จักความพอประมาณ และไม่ประมาท ตามแนวปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” เห็น ถึงความสำคัญของการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับตัวเอง รู้จักความพอมีพอกิน พอมีพอใช้ คำนึงถึงหลักเหตุผลและ การประมาณตนเอง พร้อมกับทรงเตือนสติประชาชนคนไทยไม่ให้ประมาท โดยเฉพาะการใช้จ่ายเงินอันเป็น ปัจจัยสำคัญในชีวิตต่อไป

การปลูกผักสวนครัว เป็นอีกแนวทางเลือกหนึ่งของเกษตรกรที่ต้องการให้ผักสวนครัว สามารถนำผลผลิตมารับประทานได้ในชีวิตประจำวัน ได้แก่ ผักกาดขาว พริกชี้ฟ้า พริกชี้หนู ผักคะน้า ห้วหอม และตะไคร้ เป็นต้น โดยเฉพาะภาคการเกษตรที่ช่วยลดการใช้สารเคมีที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และการทำเกษตร อินทรีย์อีกด้วย

หลักการของหลักสูตร

เกษตรกรส่วนใหญ่ในพื้นที่อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม ประกอบอาชีพการทำสวนและทำนาเป็นอาชีพหลัก แต่เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ทั้งหมดใช้สำหรับการทำสวนและทำนา และประกอบกับพืชผักใน ปัจจุบันมีราคาแพงขึ้น จากการได้ประชุมประชาคม เพื่อพิจารณาปัญหาและความต้องการของประชาชน ระดับหมู่บ้าน ประจำปี ๒๕๖๗ ประชาชนในพื้นที่อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม ได้มีมติเห็นชอบในการจัดกิจกรรม (การปลูกผักปลอดสารพิษเพื่อชีวิตที่ปลอดภัย)การปลูกผักสวนครัวเพื่อใช้ในครัวเรือนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน ต่อไป

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เพื่อน้อมนำแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต
๒. เพื่อส่งเสริมการปลูกผักสวนครัวตามวิถีชุมชน

๓. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายประชาชนทั่วไป

๑. ผู้ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการปลูกผักสวนครัว ลดรายจ่ายในครัวเรือน

๔. ระยะเวลา รวม ๖ ชั่วโมง

- ภาคทฤษฎี จำนวน ๑ ชั่วโมง
- ภาคปฏิบัติ จำนวน ๕ ชั่วโมง

๕. เนื้อหาหลักสูตร

๑. อธิบายการใช้อุปกรณ์ ในการปลูกผักสวนได้
๒. บอกและอธิบายวิธีการปลูกผักสวนครัวในแปลงผักได้
๓. บอกและอธิบายวิธีการดูแลรักษา การให้น้ำการให้ปุ๋ย และการเก็บผลผลิตจากผักสวนครัวได้
๔. บอกและอธิบายวิธีป้องกันศัตรูพืช ที่จะเกิดกับผักสวนครัวได้
๕. อธิบายข้อดีของการปลูกผักสวนครัวในแปลงผักได้
๖. อธิบายการบังคับให้ออกผลผลิตนอกฤดูกาลของการปลูกผักสวนครัวในแปลงได้

๖. การจัดการเรียนรู้

๑. การจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้สำหรับการปลูกผักสวนครัว
๒. การเตรียมเมล็ดพันธุ์ผักสวนครัว
๓. การเตรียมดินปลูกผักสวนครัว
๔. การใส่วัสดุปลูกผักสวนครัว
๕. วิธีการปลูกผักสวนครัวที่ถูกต้อง
๖. ปลูกผักสวนครัวลงในแปลงผัก วิธีการรดน้ำต้นในแปลงผัก

๗. สื่อการเรียนรู้

คู่มือการปลูกผักสวนครัวตามวิถีชุมชน

๘. การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้และ จบหลักสูตร

๙. การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๓. มีผลงานที่มีคุณภาพจึงจะได้รับวุฒิปัต

๑๐. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากจบหลักสูตร

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
๓. วุฒิบัตรออกโดยสถานศึกษา

๑๑. การเทียบโอน

โครงสร้างหลักสูตรโครงสร้างหลักสูตรการปลูกผักปลอดสารพิษเพื่อชีวิตที่ปลอดภัย

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑.ช่องทางประกอบอาชีพการปลูกผักสวนครัวตามวิถี ชุมชน	-เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ -อธิบายการใช้อุปกรณ์ ใน การปลูกผักสวนได้ -บอกและอธิบายวิธีการ ปลูกผักสวนครัวในแปลง ผักได้ -บอกและอธิบายวิธีการ ดูแลรักษาการให้น้ำการให้ ปุ๋ย และการเก็บผลผลิต จากผักสวนครัวได้ บอกและอธิบายวิธีป้องกันศัตรูพืชที่จะเกิด กับผักสวนครัวได้ -อธิบายข้อดีของการปลูกผักสวนครัวในแปลงผักได้อธิบายการบังคับให้ ออกผลผลิตนอกฤดูกาลของการปลูกผักสวนครัวใน แปลงได้	๑. ความสำคัญของการประกอบอาชีพการปลูกผักสวนครัว ๑.๑. ความเป็นไปได้ในการประกอบ อาชีพการปลูกผักสวนครัว ๑.๒.ทุนความต้องการของตลาด ๑.๓. การใช้แรงงาน ๑.๔.การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ๑.๕.การเลือกทำเลที่ตั้ง ๑.๖.การบรรจุหีบห่อ ๑.๗.การขนส่ง ๑.๘.ความเป็นไปได้ในการประกอบ อาชีพตามศักยภาพ ๕ ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติใน แต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตาม ลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้งของแต่ละ ประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรมประเพณี และวิถีชีวิตของ แต่ละพื้นที่ และศักยภาพ ของ ทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่ ๑.๙.แหล่งเรียนรู้ ๑.๑๐ทิศทางประกอบอาชีพ จำหน่ายพันธุ์พืช	๑. การจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้สำหรับการปลูกผักสวนครัว ๒. การเตรียมเมล็ดพันธุ์ผักสวนครัว ๙. การเตรียมดินปลูกผักสวนครัว ๓.การใส่วัสดุปลูกผักสวนครัว ๔.วิธีการปลูกผักสวนครัวที่ถูกต้อง ๕.ปลูกผักสวนครัวลงในแปลงผัก วิธีการรดน้ำต้นไม้ในแปลงผัก	หนังสือคู่มืออาชีพ	แบบประเมิน	๓๐ นาที	-

โครงสร้างหลักสูตรโครงสร้างหลักสูตรการปลูกผักปลอดสารพิษเพื่อชีวิตที่ปลอดภัย

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๒ . ทักษะการประกอบอาชีพ การ ปลูกผักสวนครัวตามวิถีชุมชน	๑. เพื่อทราบว่าการเตรียมดินปลูกเป็นอย่างไร ๒. เพื่อให้ความรู้ในการคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ผักสวนครัวเพื่อให้ความรู้ในการให้ปุ๋ยให้น้ำและการเก็บผลผลิตจากผักสวนครัว	- การเตรียมดินปลูก /การเลือกเมล็ดพันธุ์ผักสวนครัวเลือกหน้าดินที่มีอินทรีย์วัตถุเพียงพอ ผสมปุ๋ย หมักในอัตราส่วน ๒:๑ หรือใช้ดินร่วนผสมปุ๋ยหมักในอัตราส่วน ๓:๒ หรือดินร่วนผสมปุ๋ยคอกในอัตราส่วน ๓:๑ คลุกเคล้าให้เข้ากัน โดยให้ดินแน่นพอควร แล้วพูนดินเป็นรูปหลัง เตา สูง ๖-๘ นิ้วเลือกเมล็ดพันธุ์สำหรับปลูก ผักสวนครัวลงในแปลง -การปลูกผักสวนครัว ชุดหลุมเล็กๆ ในแปลงผัก หลังจากนั้นนำ เมล็ดพันธุ์ผักสวนครัวใส่ในหลุมที่ขุดไว้ หรือ จะโรยบริเวณแปลงผักที่ขึ้นไว้ ใช้เศษหญ้าคลุมหน้าดินและรดน้ำให้ชุ่ม สัปดาห์แรกรด น้ำทุกวันๆละ ๑-๒ ครั้งให้ดินชุ่ม จึงรดน้ำวัน เว้นวันหรือเมื่อดินแห้ง - ให้ปุ๋ยผักสวนครัว/ การเก็บผลผลิต จากผักสวนครัวเมื่อปลูกผักสวนครัว ได้ประมาณ ๑ เดือน ให้ใส่ปุ๋ยเคมีสูตรเสมอ ๑๕-๑๕-๑๕ ลงในแปลง ละ ๑ ช้อนแกงครึ่ง โดยหว่านรอบแปลงผัก แล้วรดน้ำตาม (ทุก ๒๐ วัน) ผักสวนครัวที่ เจริญเติบโตสามารถทำการเก็บผลผลิตได้ ๓. วิธีการให้น้ำ วิธีการให้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพให้น้ำแก่พืช นั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น ๔ แบบใหญ่ๆ ด้วยกัน คือ - การให้น้ำแบบ ฉีดฝอย (SPRINKLER LRRIGATION) - การให้น้ำทาง ผิวดิน (SURFACE IRRIGATION) - การให้น้ำทาง ใต้ผิวดิน (SUBSURFACE IRRIGATION) - การให้น้ำแบบ หยด (DRIP OR TRICKLE IRRIGATION)	๒ .๑ จัดให้ผู้เรียนศึกษาเอกสาร เกี่ยวกับการปลูกผัก สวนครัว ๒.๒.อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๒.๓.จัดผู้เรียนไปศึกษาดูงาน ในแหล่งเรียนรู้ชุมชน พร้อม จด บันทึกรายงาน ๒.๔.จัดทำแผนการฝึกทักษะ การประกอบอาชีพการปลูก ผัก สวนครัว ๒.๕.ดำเนินการเรียนรู้และฝึกทักษะตามหลักสูตร ๒.๖.จดบันทึกผลการเรียนรู้ ๒ .๗ ดำเนิน การวัดแล ะประเมินผลตามที่หลักสูตร กำหนด ๒.๘ ดำเนินการเรียนรู้และฝึก ทักษะตามหลักสูตร	หนังสือคู่มืออาชีพ	แบบทดสอบ	๕ ชั่วโมง	-

โครงสร้างหลักสูตรโครงสร้างหลักสูตรการปลูกผักปลอดสารพิษเพื่อชีวิตที่ปลอดภัย

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๓. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการ ปลูกผักสวนครัวตามวิถีชุมชน	๓.๑. สามารถบริหารจัดการ การ ขยายพันธุ์พืชได้ - ควบคุมคุณภาพ - ลดต้นทุน - แผนการผลิต ๓.๒. สามารถจัดการ การตลาดใน การปลูก ผักสวน ครัวได้ - ทำฐานข้อมูล - ประชาสัมพันธ์ - กระจายการผลิต - วางแผนการตลาด ๓.๓. สามารถจัดการความเสี่ยงได้ ๓.๔ สามารถวาง แผนการ ดำเนิน ได้	๓.๑.การบริหารจัดการการขยายพันธุ์พืช ๓.๑.๑ การจัดการเกี่ยวกับการ ควบคุมคุณภาพ การปลูกผักสวนครัว ๓.๒.การลดต้นทุนในการประกอบ อาชีพการปลูก ผักสวนครัว การวางแผนการผลิต ๓.๓.การจัดการการตลาดในการปลูก ผักสวนครัว - การจัดทำฐานข้อมูลลูกค้า - การประชาสัมพันธ์ - การกระจายผลผลิต - การวางแผนการตลาด ๓.๔.การจัดการความเสี่ยง การวิเคราะห์ศักยภาพ และ การจัดการความเสี่ยง กับผลการ ดำเนินงาน - ประเภทของการปลูกผักสวน ครัว - ค่าใช้จ่ายในการปลูกผักสวนครัว - ผลกำไรที่จากการปลูกผักสวน ครัว - คู่แข่งขัน การวางแผนการจัดการความ เสี่ยง ๓.๕. การวางแผนการดำเนินงานแบบ ตารางการ ปฏิบัติงาน (GANTT CHART)	๓.๑. การบริหารจัดการผลิตจัดให้ ผู้เรียน - สำรวจและศึกษา แหล่งวัสดุ อุปกรณ์และ การใช้ประโยชน์ของ แหล่งทรัพยากรธรรมชาติ และทุน ต่าง ๆ - การกำหนดและการควบคุม คุณภาพ ผลผลิตที่ ต้องการ - ศึกษาการลดต้นทุนการผลิต แต่คุณภาพคง เดิม - ศึกษา วิเคราะห์ ปัจจัยความ เสี่ยงที่คาดว่าจะ เกิดขึ้นและมี แนวทางในการ จัดการความ เสี่ยง ๓.๒.การบริหารจัดการตลาด จัดให้ ผู้เรียน - ศึกษาข้อมูลการตลาด และ วิเคราะห์ ความ ต้องการของตลาดใน ชุมชน ประเทศและโลก - กำหนดทิศทาง เป้าหมาย กล ยุทธ์ และ แผนการจัดการตลาด - ดำเนินการตามกระบวนการ จัดการตลาด เช่น การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคา ขยาย การ ส่งเสริมการขาย การกระจาย สินค้า การจัดการความเสี่ยงจัดให้ ผู้เรียนศึกษา -ให้ผู้เรียนศึกษา เอกสารเรื่อง การจัดการความ เสี่ยง	หนังสือคู่มือ อาชีพ	แบบทดสอบ	๓๐ นาที	-

			8 - ฝึกการวิเคราะห์ การจัดกร ความเสี่ยง พร้อมการวางแผนการ จัดการความเสี่ยง ๓.๓. การวางแผนการดำเนินงาน ให้ความรู้เกี่ยวกับ เรื่อง การ วางแผนการ ดำเนินงานในแบบตาราง การปฏิบัติงาน (GANTT CHART)				
--	--	--	---	--	--	--	--

แบบทดสอบก่อนเรียน

ให้เลือกข้อที่ถูกที่สุด แล้ว (✓) ลงในกระดานคำตอบ

๑. ข้อใดไม่ใช่ข้อเด่นของพืชเศรษฐกิจ
 - ก. เปลี่ยนเป็นเงินได้
 - ข. ใช้เป็นปัจจัยพื้นฐาน
 - ค. ทำปริมาณได้ตามต้องการ
 - ง. มีความหลากหลายทางชีวภาพ
๒. ข้อมูลที่สำคัญที่สุดในการสำรวจสภาวะการตลาดของพืชผลในท้องถิ่นคือข้อใด
 - ก. ผลผลิตมีราคาสูง
 - ข. ผลผลิตเป็นที่นิยมของผู้บริโภค
 - ค. สามารถผลิตอย่างครบวงจรได้ในท้องถิ่น
 - ง. เป็นพืชที่ให้ผลผลิตตามความต้องการของสภาวะตลาดโลก
๓. ข้อใดเป็นดัชนีที่บอกถึงความยั่งยืนของพืชผลในท้องถิ่น
 - ก. ราคาพืชผลสูงมาก
 - ข. ราคาพืชผลปรับตัวขึ้นลงตามสภาวะการตลาดเล็กน้อยตามฤดูกาล
 - ค. ราคาพืชผลลดลงอย่างต่อเนื่องแต่มีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต
 - ง. มีการส่งออกผลผลิตทางการเกษตรอย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้น
๔. ข้อใดมีผลกระทบต่อปริมาณผลผลิตพืชในสภาวะปัจจุบันที่รุนแรงและอาจทำให้เกษตรกรขาดทุนซึ่งป้องกัน แก้ไขได้ยาก
 - ก. สภาวะโลกร้อน
 - ข. ผลผลิตล้นตลาด
 - ค. ภัยจากธรรมชาติ
 - ง. ฤดูกาลของโลกเปลี่ยนไป
๕. ปัญหาใดที่เกษตรกรกำลังประสบและอาจจะก่อให้เกิดความรุนแรงมากขึ้นในอนาคต
 - ก. ปัญหาหนี้สินของฟาร์ม
 - ข. ปัญหาราคาปัจจัยการผลิตสูงขึ้น
 - ค. ปัญหาการขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร
 - ง. ปัญหาจากภัยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เฉลย

๑.ง. มีความหลากหลายทางชีวภาพ

๒.ค. สามารถผลิตอย่างครบวงจรได้ในท้องถิ่น

๓.ข. ราคาพืชผลปรับตัวขึ้นลงตามสภาวะการตลาดเล็กน้อยตามฤดูกาล

๔.ค. ภัยจากธรรมชาติ

๕.ง. ปัญหาจากภัยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ใบความรู้

การปลูกผักสวนครัวตามวิถีชุมชน

ความหมาย

คือ ผักที่เราปลูกเองในที่อยู่อาศัย อาจปลูกไม้กระถาง กระบะ หรือพื้นดิน เป็นผักที่ปลูกง่าย ไม่ซับซ้อน ปลอดภัย และมีประโยชน์ต่อร่างกาย นำมาบริโภคเป็นผักแกล้มหรือปรุงเป็นอาหารได้สะดวก การปลูกผักภายในบริเวณบ้าน โดยเฉพาะการปลูกผักสามัญที่ใช้เป็นประจำในครอบครัว ไม่จำเป็นต้องมีพื้นที่ภายในบริเวณบ้านที่กว้างขวาง เพียงแค่มียพื้นที่ ๑-๕ ตารางเมตร ก็สามารถปลูกผักไว้รับประทานอย่างเพียงพอได้ โดยหากมีพื้นที่กว้างพอก็สามารถปลูกลงในดินโดยตรง แต่ถ้ามีพื้นที่ขนาดเล็กสามารถปลูกในภาชนะและตั้งวางบนพื้นดินหรือแขวนในบริเวณบ้านที่มีแสงแดดส่องถึงอย่างน้อยครึ่งวันก็เพียงพอที่จะมีผักสดและปลอดภัยไว้รับประทานเพื่อสุขภาพที่ดีของคนในครอบครัวสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันด้วย

ประโยชน์

๑. ปลูกเป็นรั้วบ้าน (รั้วกินได้) ผักที่สามารถนำมาปลูกทำเป็นรั้ว ได้แก่ กระถินบ้าน ชะอม ตำลึง ผักหวาน ผักปลังต้นแค ถั่วพู มะระ ฯลฯ ซึ่งเป็นผักที่ปลูกง่ายและให้ผลผลิตตลอดปีมีคุณค่าทางอาหารสูงและปลอดภัยจากสารเคมี
๒. ใช้ประดับตกแต่งบริเวณบ้าน เช่น จัดสวน การนำผักปลูกในกระถางแบบแขวน-ห้อยมาตกแต่งบริเวณรอบ ๆ บ้าน
๓. ใช้พื้นที่ส่วนที่ว่างเปล่าให้เกิดประโยชน์
๔. ลดค่าใช้จ่ายในการซื้อผักมาประกอบอาหารประจำวันได้ผักที่มีคุณค่าทางอาหารครบถ้วนและปลอดภัยจากสารเคมี
๕. สร้างความสัมพันธ์และสานสายใยที่ดีในครอบครัวและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ปัจจัยที่จำเป็นในการปลูกผัก ๖ ประการ คือ ๖.๑. ทุน ๖.๒. แรงงาน ๖.๓. เทคโนโลยี ๖.๔. วัสดุ ๖.๕. ตลาด ๖.๖. นโยบาย

แบบประเมินผลงานผู้เรียน

ชื่อ - สกุล.....

หลักสูตร..... กลุ่ม.....

คำชี้แจง : ให้วิทยากรประเมินผลงานของผู้เรียนตามหัวข้อที่กำหนดให้

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนนประเมิน (๑๐ คะแนน)
๑. ความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระ (๒๐ คะแนน)	
๑.๑ ทดสอบความรู้ความเข้าใจ	
๑.๒ สอบถามความรู้ความเข้าใจ	
๒. ทักษะการปฏิบัติ (๔๐ คะแนน)	
๒.๑ สังเกตการณ์ปฏิบัติในระหว่างการเรียนรู้การจัดกิจกรรม	
๒.๒ ประเมินโดยให้สาธิต	
๒.๓ แสดงขั้นตอนวิธีการปฏิบัติ	
๒.๔ ประเมินจากกระบวนการมีส่วนร่วม	
๓. คุณภาพผลงาน ผลการปฏิบัติ	
๓.๑ สังเกตผลงาน	
๓.๒ ตรวจสอบผลงาน	
๓.๓ มีความคิดสร้างสรรค์	
๓.๔ ผลการปฏิบัติว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่	
รวมคะแนน (๑๐๐ คะแนน)	

หมายเหตุ การประเมินผลการจบหลักสูตรอาจดำเนินการได้ ดังนี้

- การประเมินระหว่างเรียน และเมื่อจบหลักสูตร
- ประเมินครั้งเดียวก่อนจบหลักสูตร

ทั้งนี้ เกณฑ์การจบหลักสูตร จะต้องได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ จึงจะผ่านเกณฑ์การประเมิน

ลงชื่อ

(

วิทยากร

)

แบบทดสอบหลังเรียน

ให้เลือกข้อที่ถูกที่สุด แล้ว (✓) ลงในกระดานคำตอบ

๑. ข้อใดไม่ใช่ข้อเด่นของพืชเศรษฐกิจ
 - ก. เปลี่ยนเป็นเงินได้
 - ข. ใช้เป็นปัจจัยพื้นฐาน
 - ค. ทำปริมาณได้ตามต้องการ
 - ง. มีความหลากหลายทางชีวภาพ
๒. ข้อมูลที่สำคัญที่สุดในการสำรวจสภาวะการตลาดของพืชผลในท้องถิ่นคือข้อใด
 - ก. ผลผลิตมีราคาสูง
 - ข. ผลผลิตเป็นที่นิยมของผู้บริโภค
 - ค. สามารถผลิตอย่างครบวงจรได้ในท้องถิ่น
 - ง. เป็นพืชที่ให้ผลผลิตตามความต้องการของสภาวะตลาดโลก
๓. ข้อใดเป็นดัชนีที่บอกถึงความยั่งยืนของพืชผลในท้องถิ่น
 - ก. ราคาพืชผลสูงมาก
 - ข. ราคาพืชผลปรับตัวขึ้นลงตามสภาวะการตลาดเล็กน้อยตามฤดูกาล
 - ค. ราคาพืชผลลดลงอย่างต่อเนื่องแต่มีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต
 - ง. มีการส่งออกผลผลิตทางการเกษตรอย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้น
๔. ข้อใดมีผลกระทบต่อปริมาณผลผลิตพืชในสภาวะปัจจุบันที่รุนแรงและอาจทำให้เกษตรกรขาดทุนซึ่งป้องกัน แก้ไขได้ยาก
 - ก. สภาวะโลกร้อน
 - ข. ผลผลิตล้นตลาด
 - ค. ภัยจากธรรมชาติ
 - ง. ฤดูกาลของโลกเปลี่ยนไป
๕. ปัญหาใดที่เกษตรกรกำลังประสบและอาจจะก่อให้เกิดความรุนแรงมากขึ้นในอนาคต
 - ก. ปัญหาหนี้สินของฟาร์ม
 - ข. ปัญหาราคาปัจจัยการผลิตสูงขึ้น
 - ค. ปัญหาการขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร
 - ง. ปัญหาจากภัยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เฉลย

๑.ง. มีความหลากหลายทางชีวภาพ

๒.ค. สามารถผลิตอย่างครบวงจรได้ในท้องถิ่น

๓.ข. ราคาพืชผลปรับตัวขึ้นลงตามสภาวะการตลาดเล็กน้อยตามฤดูกาล

๔.ค. ภัยจากธรรมชาติ

๕.ง. ปัญหาจากภัยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม